

1 Gaia

Sarrera

Aurkibidea

- **Gaiaren helburuak**
- Software-ren eboluzioa
- Modularitatea
- Objektuei Bideratutako Prog.
- Prog. egituratua vs OBP

Helburuak

- Software garapenaren eboluzioa
  - ❖ Programazio EZ Egituratua
  - ❖ Programazio Egituratua
  - ❖ Objektuei Bideratutako Programazioa
- Modularitatearen garrantzia
- OBP, Prog. Egituratuaren hautabide bezala

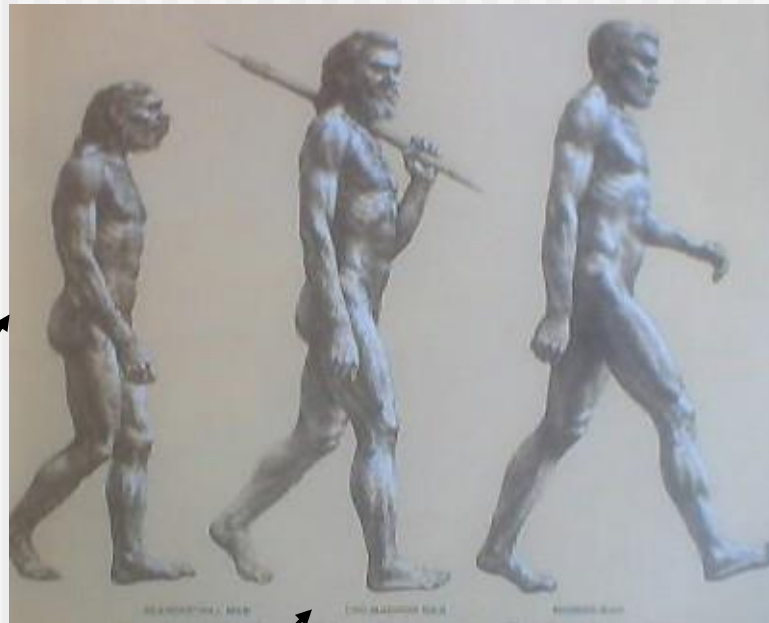
Aurkibidea

- Gaiaren helburuak
- **Software-ren eboluzioa**
- Modularitatea
- Objektuei Bideratutako Prog.
- Prog. egituratua vs OBP

SW garapenaren eboluzioa

Programazio EZ
egituratua

Prog. egituratua
edo
prozedimentala

Modularitatea

Objektuei
Bideratutako
Programazioa

Prog. EZ egituratua

- Behe mailako lengoaiak
- Kode bloke bakar bat
  - ❖ Aldagai guztiak globalak dira

PROGRAMA

Programa Nagusia

datua

Prog. EZ egituratua

➤ Arazoak:

- ❖ Ulermena: programaren logika jarraitzea ez da erreza
- ❖ Mantentze lana: aldaketa bakoitza programa osoa gainbegiratzeari suposatzen du

PROGRAMA

Programa Nagusia

datua

Programa EZ Egituratua

```
idatzi("Sartu bi zenbaki: ");  
irakurri(a, b);  
(b = 0) balitz orduan saltatuAra(eti3)  
c2 ← 1  
d ← a  
eti2: (c2 < b) balitz orduan c1 ← 0  
bestela saltatuAra(eti4)  
f ← d  
d ← 0  
eti1: d ← d + f  
c1 ← c1 + 1  
(c1 < a) balitz orduan saltatuAra(eti1)  
c2 ← c2 + 1  
saltatuAra(eti2)  
eti3: d ← 1  
eti4: idatzi(d)
```

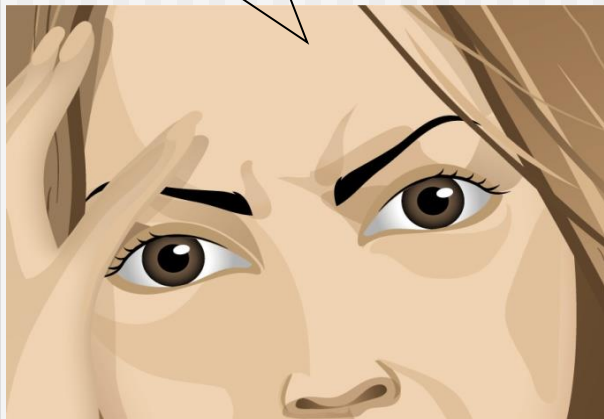
Ez al da argi
ikusten zergaitik
deitzen zaion
spaghetti edo
kanguro kodea?

Berreketak funtzioa

Ondo, orain ez dago etiketarik, ez saltorik, baina oraindik liatzen naiz hainbeste bukleekin...


```
idatzi("Sartu bi zenbaki: ");  
irakurri(oinarri, exp);  
(exp = 0) balitz orduan  
    resul ← 1;  
bestela  
    resul ← oinarri; kont2 ← 1;  
(kont2 < exp) egia den bitartean egin  
    faktore ← resul; resul ← 0; kont1 ← 0;  
(kont1 < base) egia den bitartean egin  
    resul ← resul + faktore;  
    kont1 ← kont1 + 1;  
bitartean amaiera  
    kont2 ← kont2 + 1;  
bitartean amaiera  
baldin amaiera  
idatzi(resul);
```

Programazio egituratua

➤ Lehenengo aldiz, programak **diseinatz**en dira

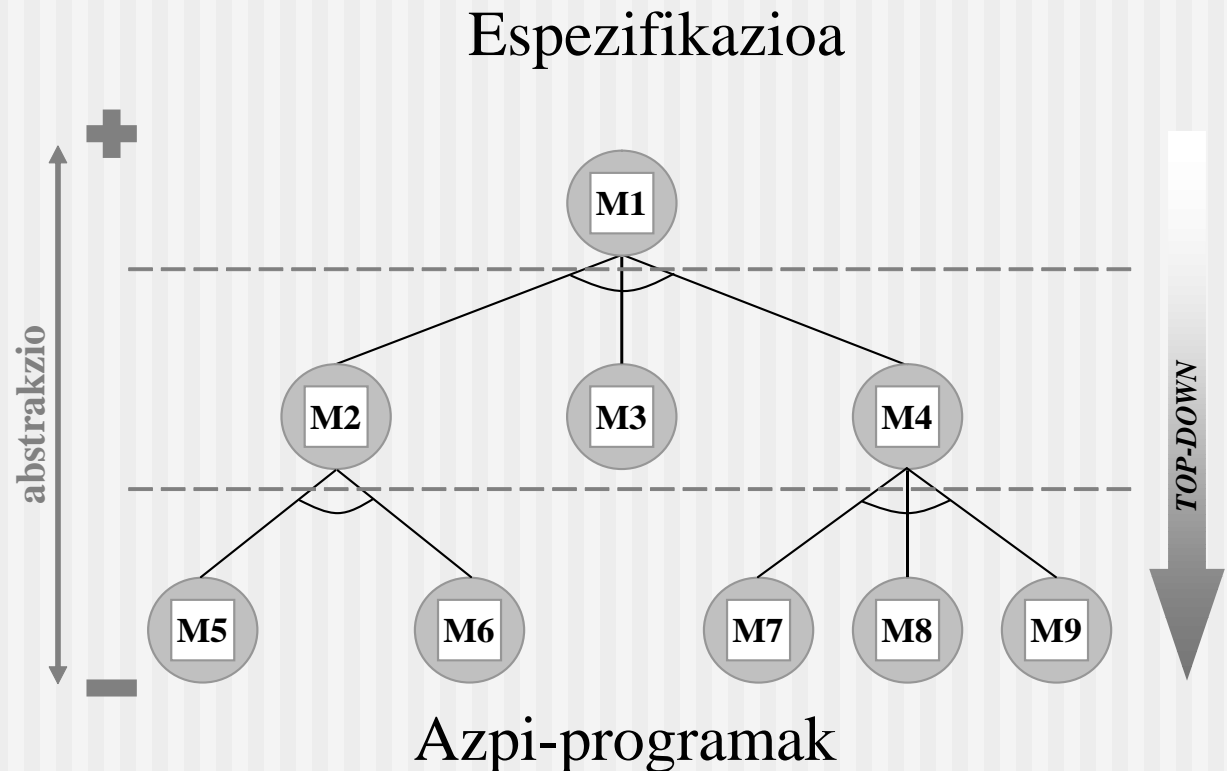
❖ Top-Down diseinua

1. Pausua

2. Pausua

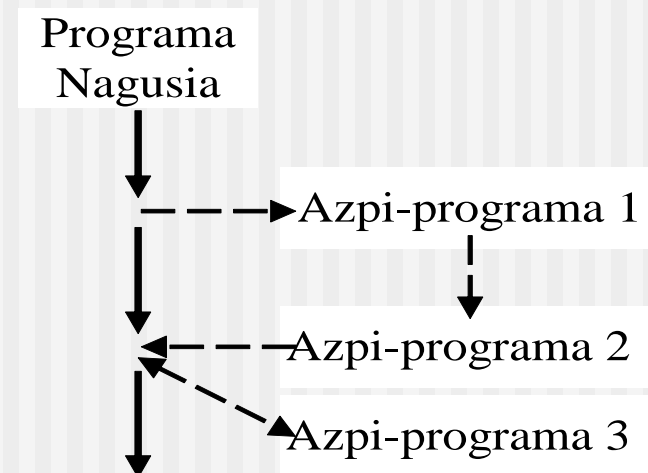
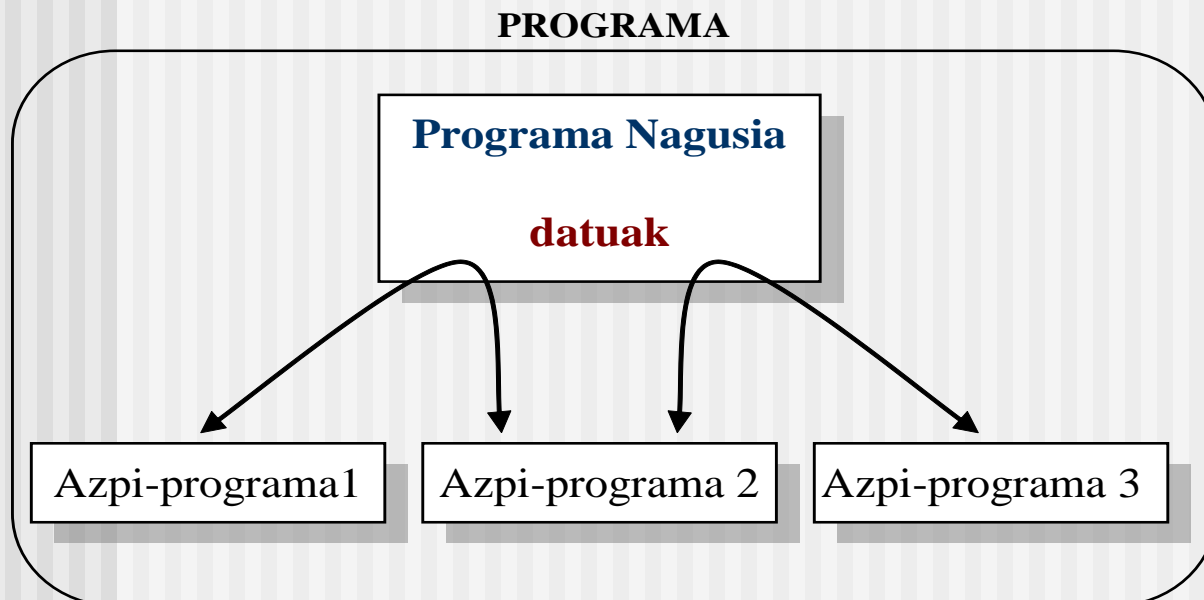
...

n. Pausua

Programazio egituratua

- Azpi-programa kontzeptua sortzen da eta noski parametroen trukaketa
  - ❖ Aldagai lokalak eta globalak desberdintzen dira

Programazio egituratua

Programa Nagusia

```
integer a, b, d;  
eskatu_zenbaki(a);  
eskatu_zenbaki(b);  
d=berreketa(a, b);  
idatzi(d);
```


Ulertzen da!

```
funtzio berreketa (integer a, integer b) bueltatu integer  
integer c;  
c ← 1  
(b > 0) egia den bitartean egin  
    c ← biderkatu(a, c);  
    b ← b - 1;  
bitartearen amaiera  
buelatu(c);
```

parametroak
emaitza
aldagai lokala

Aurkibidea

- Gaiaren helburuak
- Software-ren eboluzioa
- **Modularitatea**
- Objektuei Bideratutako Prog.
- Prog. egituratua vs OBP

Softwarraren garapena

➤ Kontutan izan behar diren oinarriak

- ❖ Abstrakzioa
- ❖ Modularitatea
- ❖ Informazioaren ezkutaketa

Abstrakzioa

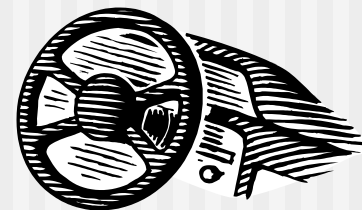
- **Funtsezko ezaugarrien** erauzketa eta beste ezaugarrien ezabaketa
- ❖ **Gakoa:** azken erabiltzailearen lekuan jartzea eta datuak eta eragiketak ikusi bere ikuspuntutik

Abstrakzioa

➤ Adibidez: kotxe baten deskribapena ikuspuntu desberdinetatik

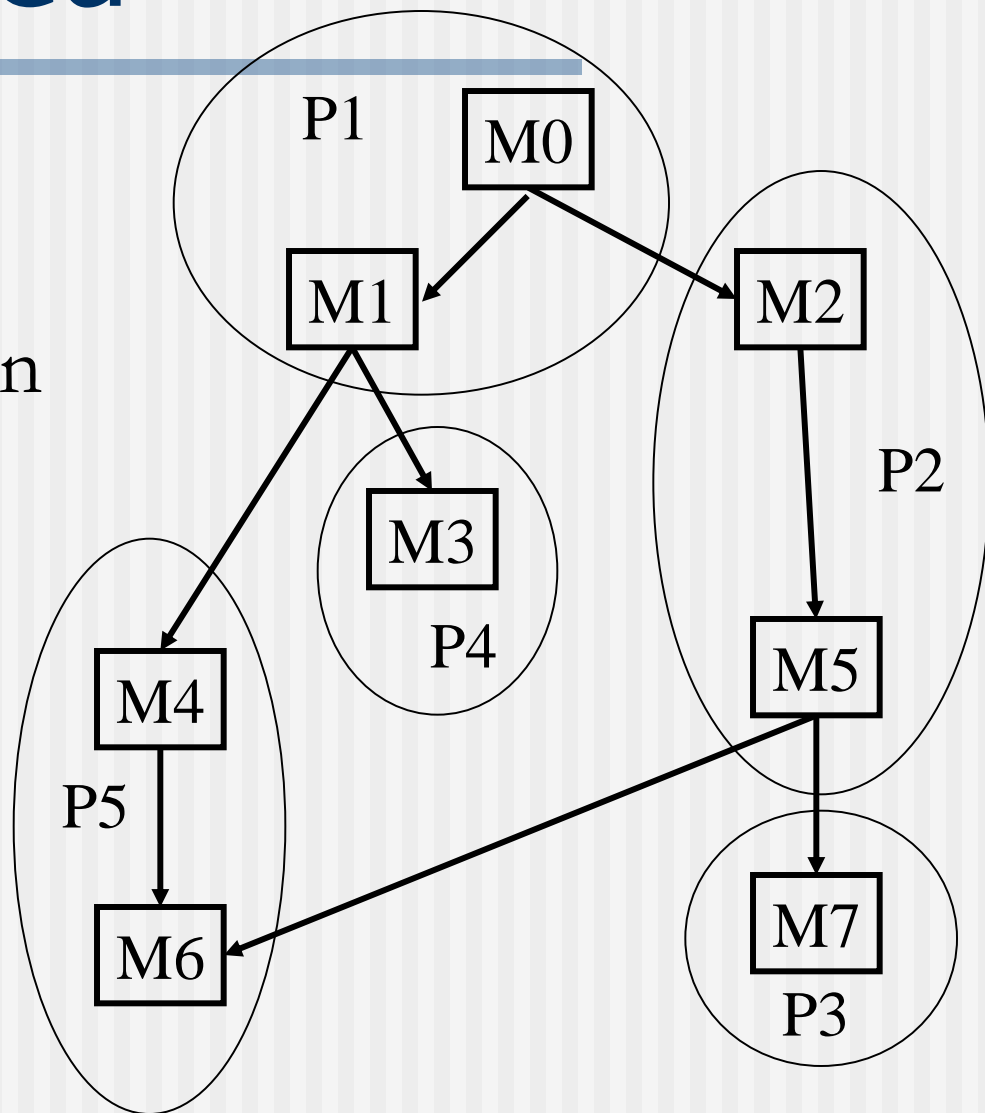
- Gidari baten ikuspuntutik
- Mekaniko baten ikuspuntutik
- Kotxe-zatien diseinatzailearen ikuspuntutik

Modularitatea

- Aplikazio baten egituraketa, elkar-erlazionatuta dauden moduluetan

Informazioaren ezkutatzea

- Modulu bakoitzak, bakarrik behar beharrezkoa erakusten die beste moduluei, detaileak ezkutatuz
  - ❖ Barne informazioa, barne kalkuluak egiteko azpi-programak, datu-egiturak...

Informazioaren ezkutatzea

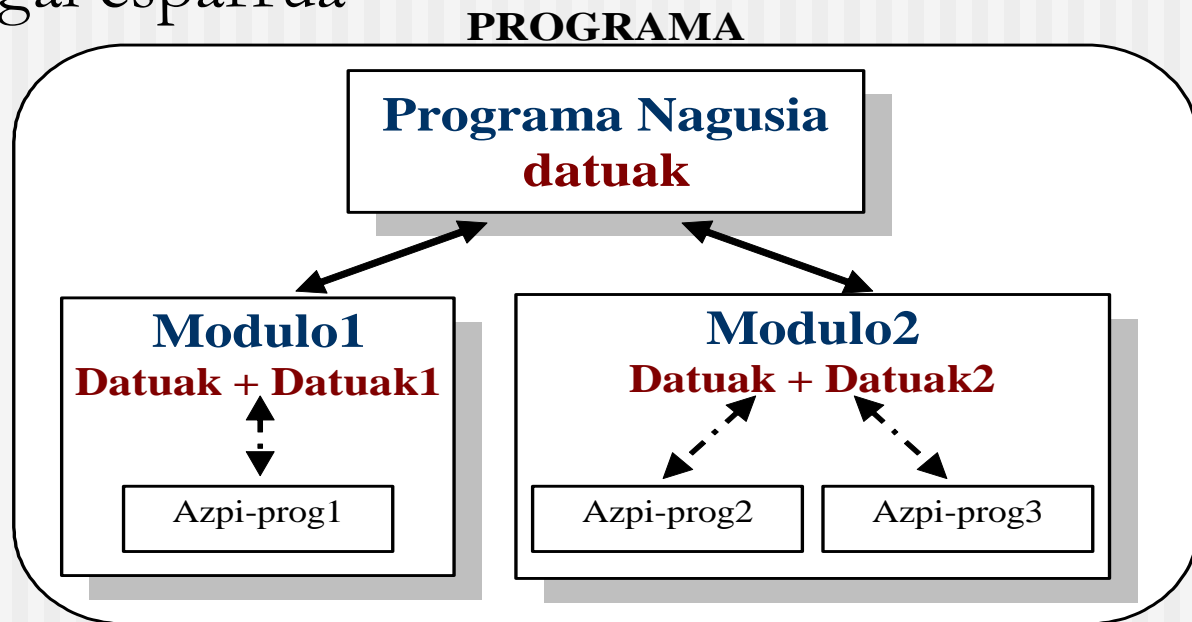
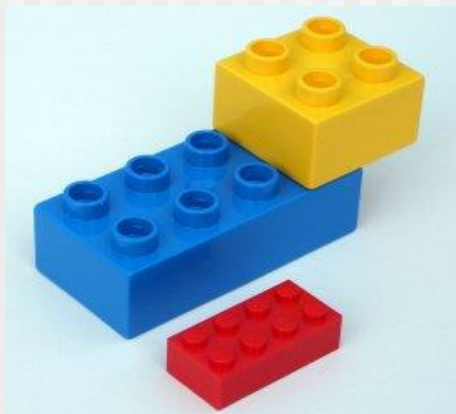

➤ Onura:

- ❖ Ulermena erraztu
- ❖ Aldaketak burutzea erraztu
- ❖ Fidagarritasuna handitu

Programazio modularra

- Antzeko funtzionalitatea duten azpi-programak moduluetan multzokatzen dira
  - ❖ Modulu bakoitzak bere datuak izango ditu
  - ❖ Berezko aldagai esparrua

Programazio modularra

- Aplikazio handi bat = Σ moduluak
  - ❖ Diseinu ona $\rightarrow$ moduluen zatiketa egokia
- Moduluak izan behar dira:
  - ❖ Autonomoak eta autoedukiak
  - ❖ Elkar-konektatuta
  - ❖ Berrerabilgarriak

Modularitatearen abantailak

- Deskonposaketa modularra = Banandu eta irabazi
  - ❖ Modulu independente eta elkar-komunikatuak
- Ulergarritasuna
  - ❖ Sistema zatika ulertzeko erraztasuna eta ondorioz, bere osotasunean ere bai
- Akatsak eta aldaketak ez dute aplikazio osoarengan eraginik

Aurkibidea

- Gaiaren helburuak
- Software-ren eboluzioa
- Modularitatea
- **Objektuei Bideratutako Prog.**
- Prog. egituratua vs OBP

OBP: historia apur bat

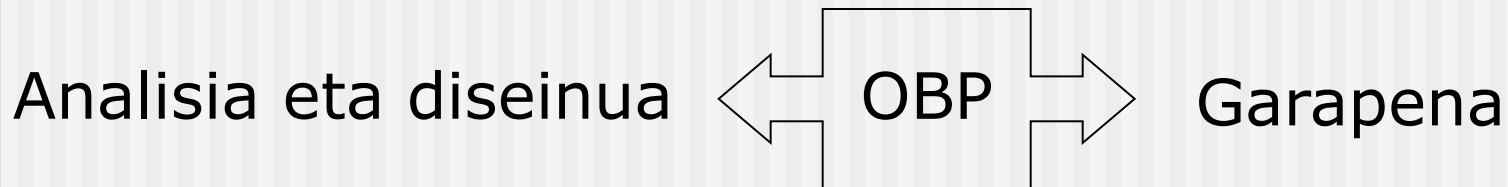
- 1967: simula67, OB lehenengo lengoaia
- 1970: Smalltalk, OB ingurune grafikoarekin
- 70. hamarkada: C, goi mailako lengoaia, behe mailako ezaugarriekin
- 80. hamarkada: C++, C-ri OB paradigmaren ahalmenaz hornitu
- 1991: Java, elektrodomestikoen softwarea garatzeko sortzen da.

OBP

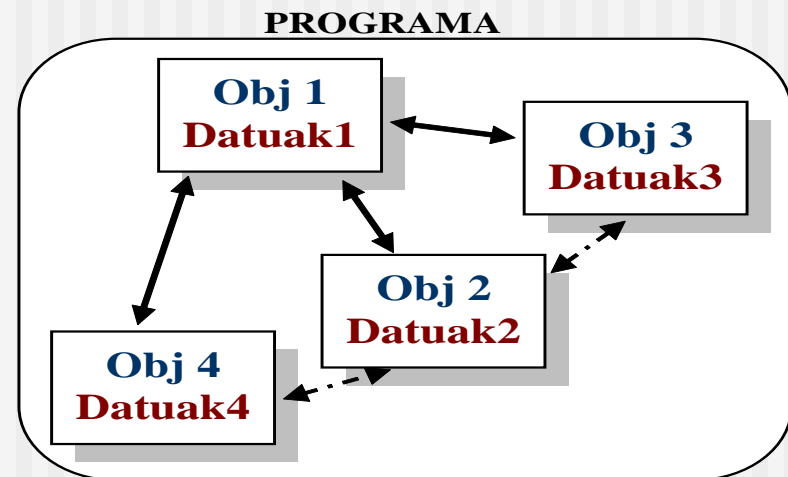

- Aplikazioen diseinua burutzeko programazio metodologia bat da
- Programazio egituratua da (modularra)
  - ❖ Prozesuetan baino, errealitatea modelatzean jartzen du arreta

Objektuei Bideratutako ikuspuntua

- OB programazioa, programak objektuen ikuspuntutik garatzen dituen programazio paradigma bat da
  - ❖ Objektuak elkar komunikatzen dira, mezuak euren artean pasatuz

Objetuak eta klaseak

- Objektua = berezko nortasuna duen elementu errealak
  - ❖ Egoera batekin (atributuak) eta jokaera (metodoak) zehatzarekin
- Klase = objektu zehatzen abstrakzioa

**AH!! klasea objetuarekiko
litzateke, aldagai-mota
aldagaiarekiko dena
(integer-mota zenb-aldagaia)**

Erne!! galdera

- Zein da *klase* eta *erregistro* arteko desberdintasuna?

Kotxe Klasea

Klase

- Kotxe guztien ezaugarri (**atributu**) eta funtzionalitateen jokaera (**metodoak**) *abstrakzioa*

kolore String
modelo String
matrikula String
abiaduraMax real

...

void abiatu()
void gelditu()
real azeleratu()
real frenatu()
void gaintitu(Kotxe pAurrekoa)

...

Emaitzaren mota

Kotxe klaseko objektuak

Objektuak

objektu1

kolore gorria
modelo deportiboa
matrikula 1234 ABC
abiaduraMax 300

objektu2

kolore urdina
modelo polizia
matrikula 0000 PM
abiaduraMax 250

objektu3

kolore horia
modelo dotorea
matrikula 9876 DEF
abiaduraMax 150

objektu4

kolore gorria
modelo erabilgarri
matrikula 9235 FCB
abiaduraMax 200

Objektuetan pentsatzen

➤ Klase bat diseinatzean objektuetan pentsatzea komeni da

- ❖ Objektuen ezaugarriak edo **ezagutza**
- ❖ Objektuak **egiten** dituen gauzak

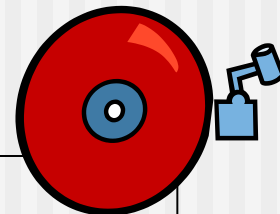
ErosketenKarroa
karroarenEdukia
karroanGehitu() karrotikKendu() kutxatikPasa() produktuakKontatu()

Botoia
etiketarenIrudia ertzenKolorea
kolorezAldatu() etiketaAldatu() sakatu() askatu()

Alarma
alarmarenEgoera alarmarenOrdua
orduanJarri() lortuOrdua() aktibatutaAlDago?() piztu()

Ezagutu eta egin

- Atributuak edo instantzia aldagaiak
  - ❖ Objektu batek bere buruaz dakien guztia
- Metodoak
  - ❖ Objektu batek egin dezakeena (jokaera)

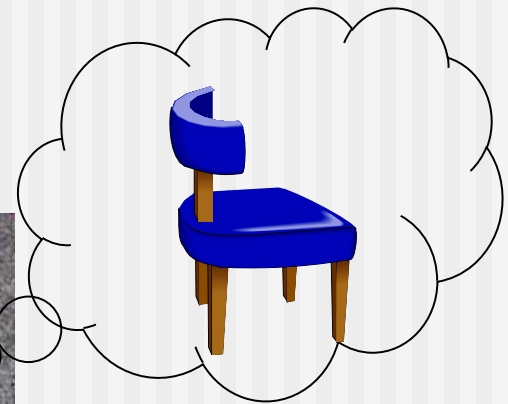
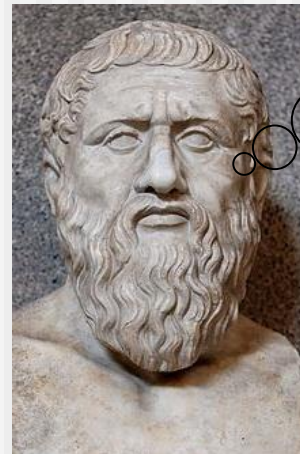
atributuak (egoera)	Kotxe	egoera
	kolore modelo matrikula	
metodoak (jokaera)	abiatu() azeleratu() gelditu()	jokaera

klase/objektu arteko desberdintasunak

- Klase bat EZ DA objektu bat, baina objektuak eraikitzeko erabiltzen da
  - ❖ Nemoteknia → Gauza bera gertatzen da aldagai eta aldagaiaren mota artean

Platon-en ideien mundua bezala: ideia kontzeptuala (abstraktua, idilikoa) vs. objektu erreala (zehatza)

Klaseen sorrera

- 1) Klase horretako objektuak identifikatzea
  - ❖ Mundu erreala imitatu behar dute
  - ❖ Ez dute zertan objektu fisikoak izan behar
- 2) Atributuak definitu
- 3) Jokaera (funtzionalitatea) definitu
  - ❖ Objektuak eraikitzeko eragiketak ahaztu gabe

Aurkibidea

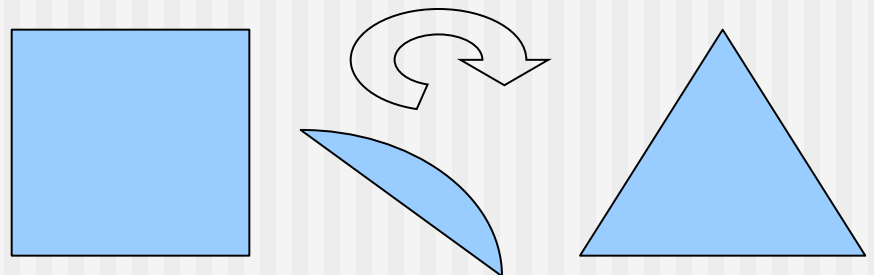
- Gaiaren helburuak
- Software-ren eboluzioa
- Modularitatea
- Objektuei Bideratutako Prog.
- **Prog. egituratua vs OBP**

Adibidea: espezifikazioa

- Demagun leiho grafiko batean hainbat forma ditugula: lauki bat, borobil bat eta hiruki bat. Erabiltzaileak formaren batetan sakatzean, forma horrek buelta emango du (buelta oso bat, 360° buelta, erlojuaren orratzen zentzuan). Eta forma horri esleitutako AIF formatuzko soinu berezi bat joko du

Egituratua vs OB

Lady Byron

```
bueltaEman (formaIdent) {  
    //360°ko buelta eman  
}  
  
soinuaJo(formaIdent) {  
    // formaIdent erabili  
    // dagokion AIF  
    // fitxategia bilatzeko  
}
```

Laukia

```
bueltaEman(){  
    //Laukiak buelta eman  
}  
  
soinuaJo(){  
    // Laukiaren AIF jo  
}
```

Alan Kay

Borobila

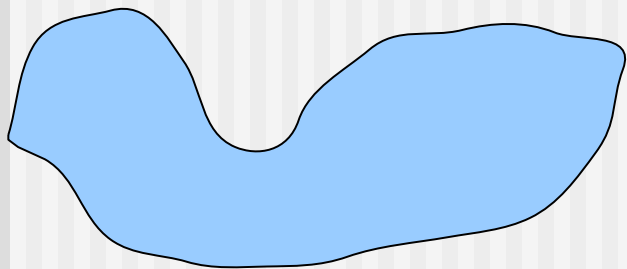
```
bueltaEman(){  
    // Borobilak buelta eman  
    // emateko kodea  
}  
  
soinuaJo(){  
    //Borobilaren AIF jo  
}
```

Hirukia

```
bueltaEman(){  
    // hirukiak buelta eman  
    //emateko kodea  
}  
  
soinuaJo(){  
    // Hirukiaren AIF jo  
}
```

Espezifikazio aldaketa

- Pantailan forma berri bat egongo da, besteen parean: amoeba bat. Honela, erabiltzaileak amoebaren gainean sakatzean, honek buelta osoa emango du besteak bezala, baina HIF fitxategi bat joko du

Hau, hasierako
espezifikazioaren
gehigarria da

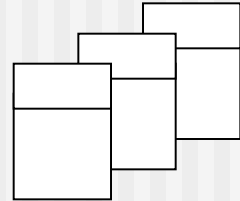
Egituratua vs OB

Lady Byron

```
BueltaEman (formaIdent) {  
    // 360°ko buelta eman  
}  
  
soinuaJo(formaIdent) {  
    // forma ez bada amoeba bat  
    // formaIdent erabili AIF  
    // fitxategia topatzeko  
    // eta jotzen hasteko  
    // bestela  
    // amoebaren .hif jo  
}
```


Fidagarritasuna?
Bererapilpena?
Ulergarritasuna?

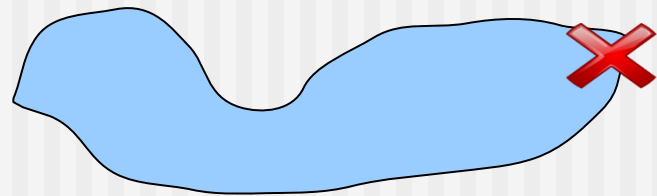
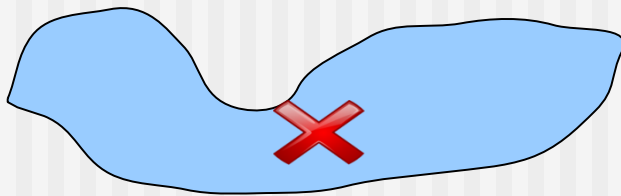
Amoeba

```
bueltaEman(){  
    //amoebak buelta emateko kodea  
}  
  
soinuaJo(){  
    // .hif fitxategi bat jotzeko kodea  
}
```

Alan Kay

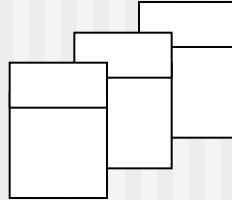
Ui! A ze nolako despistea...

- Erabiltzaileari ahaztu zaio esatea amoebak ez duela erdiko puntua erabiltzen buelta emateko erreferentziazko puntu gisa. Beraz, ez Lady Byron ezta Mr. Kay ez dute horrela programatu

Egituratua vs OB

Lady Byron

Fidagarritasuna?
Bererapilpena?
Ulergarritasuna?
Zabagarritasuna?


```
bueltaEman (formaIden, xPt,
yPt) {
    // formaIden ez bada amoeba
    // 360°ko buelta eman
    // erdiarekiko
    // bestela
    // erabili xPt,yPt buelta
    // emateko erreferentziazko
    // puntu gisa
}

soinuaJo(numForma) {
    //numForma ez bada amoeba
    // erabili numForma AIF
    // fitxategia bilatzeko
    // eta egikaritzeko
    // bestela
    // jo .hif }
```

Amoeba

int puntoX

int puntoY

bueltaEman(){

// amoeba bati buelta emateko

// kodea X eta Y erabilita

}

soinuaJo(){

// .hif soinua jotzeko

//kodea

}

Alan Kay

Herentzia kontzeptua

Laukia
bueltaEman()
soinuaJo()

Borobila
bueltaEman()
soinuaJo()

Hirukia
bueltaEman()
soinuaJo()

Amoeba
puntuX
puntuY
-----
bueltaEman()
soinuaJo()

1

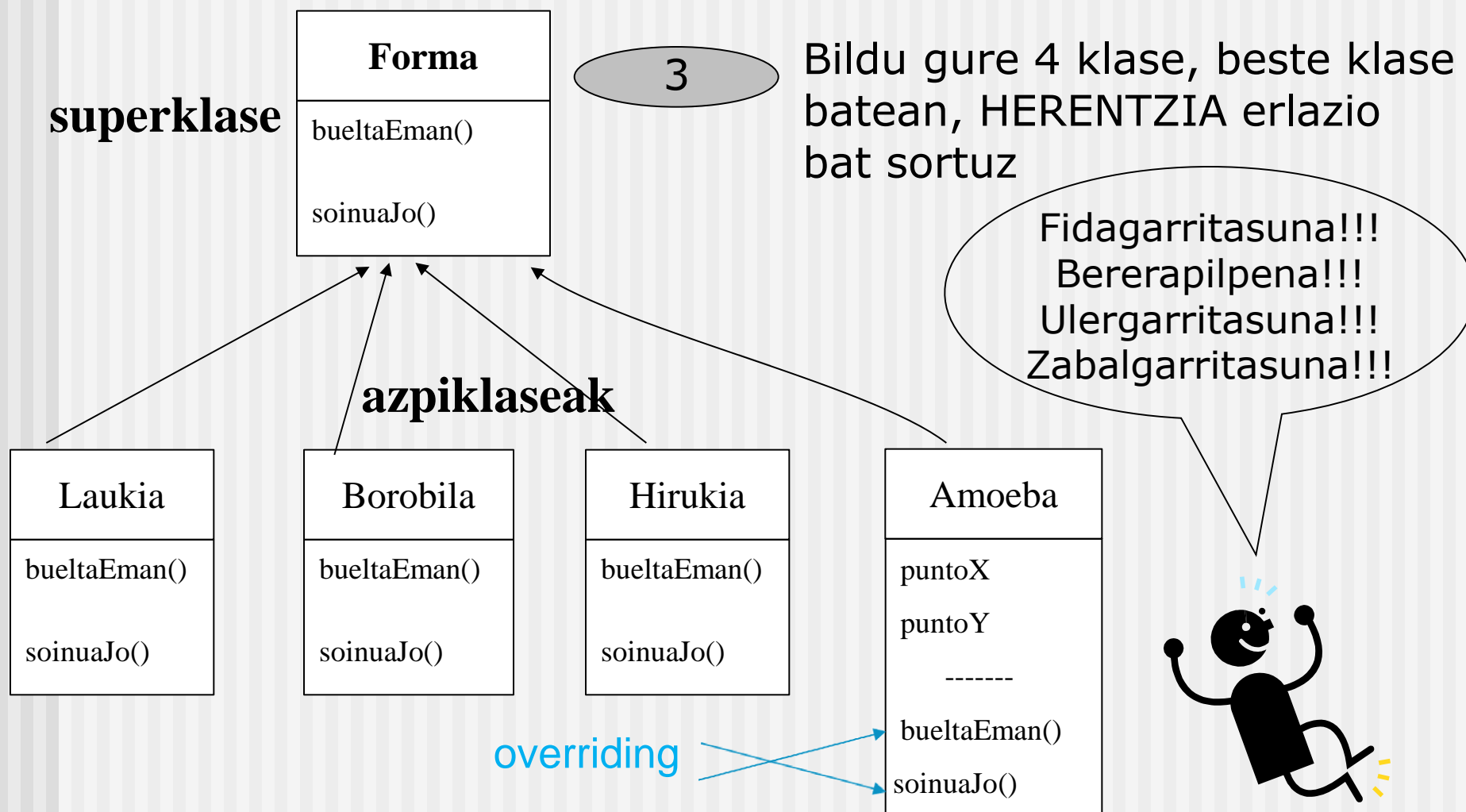
Zer daukate klase hauek amankomunean?

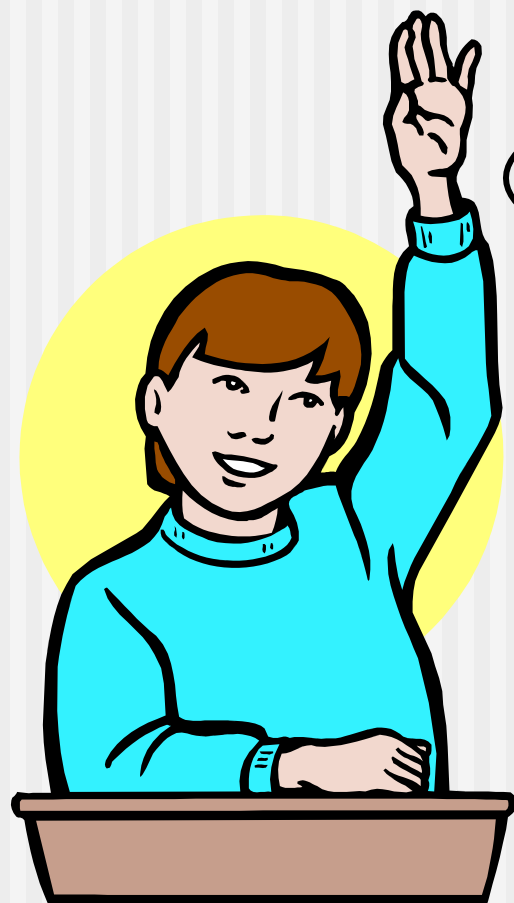
Forma
bueltaEman()
soinuaJo()

2

abstrakzioa eta orokortasuna

Herentzia kontzeptua

Galderarik ?